

Afgrøderne netop nu

■ Planteavlskonsulenterne har i denne uge indberettet til videncentrets registreringsnet om sygdomme og skadedyr i afgrøderne landet over:

Hvede: Der er i år et højt smittetryk af **septoria** i hvedemarkerne, oplyser landskonsulent Ghita Cordsen Nielsen. Nedbøren i perioden 5.-12. maj med 6-7 dage med nedbør mange steder har spredt smitten, og angreb som følge heraf vil kunne ses ca. 3 uger senere, dvs. omkring Kr. himmelfartsdag den 29. maj.

Mange har svampesprøjtet hvede omkring 15. maj og de følgende dage. Hveden har her været i intervallet stadie 33, hvor tredje knæ er udviklet og anden øverste blad er synligt til stadie 39, hvor fanebladet er fuldt udviklet. Hvor hveden har været i stadie 37-39 vurderes en yderligere sprøjtning tilstrækkelig. Hvor hveden har været i stadie 33 kan en yderligere behandling også være tilstrækkelig, men afhængig af nedbørsforholdene i den kommende tid kan det også her være aktuelt at dele den sidste behandling.

De anbefalede doser fremover afhænger af angrebsgraden i afgrøden, de hidtil anvendte doser samt nedbørsforholdene efter sprøjtning. Normalt anbefales i intervallet 25-40 procent dosis ved hver behandling ved en delt aksbehandling i stadie 37-39 og 59-61.

Hvis der i stedet er behandlet i st. 33 anbefales der normalt i intervallet 40-60 procent dosis i st. 51-59, og man kan så vælge at dele denne dosis.

I år skal doserne ligge til den høje side, og forholdene i den kommende tid afgør dosen.

Gulrust har hver uge bredt sig, men har i den forløbne uge bredt sig ekstra meget. I enkelte marker med modtagelige sorter, hvor der er sprøjtet meget sent, ses tilfælde af meget kraftige angreb.

Der er ikke fundet **brunrust**.

Meldug er fundet i alle sorter og mest i Mariboss, hvor der er udløst meldugbekæmpelse i 18 procent af de ubehandlede marker i den forløbne uge. Bekæmpelse anbefales i modtagelige sorter ved over 25 procent angrebne planter frem til skridning. Fra praksis meldes især om angreb på let jord.

Hvis der også optræder meldug, tilsættes meldugmiddel.

Der er kun på enkelte lokaliteter fundet **hvedebladplet** i de pløjede marker. Fra praksis er også meldt om enkelte tilfælde af angreb i pløjede marker.

Fra praksis er der derimod i flere marker med forfrugt hvede og reduceret jordbearbejdning rapporteret om mere udbredte angreb af hvedebladplet.

Vinterbyg: Skoldplet og dernæst **meldug** er fortsat de mest udbredte svampesygdomme. Skoldplet har bredt sig i ugens løb og inkubationstiden for skoldplet (tiden fra smitte til symptomer ses) er ved 18° C cirka 10 dage. Vær især opmærksom på angreb af skoldplet i marker med reduceret jordbearbejdning og forfrugt byg.

Tilfælde af meget meldug er fundet i alle sorter. Meldug bekæmpes til og med gennemskridning ved over ca. 50 procent angrebne planter. Meldugbekæmpelse er derfor ikke længere aktuell i mange marker.

Efter gennemskridning kan der også forventes angreb af **ramularia** især i Matros, der er mest modtagelig. Angreb af ramularia er ofte af mindre betydning for udbyttet end det ser ud til, men der ønskes også noget effekt på ramularia.

Ved bekæmpelsesbehov omkring skridning kan der afhængig af smittetryk vælges 30-50 procent dosis af midler med god effekt mod de dominerende sygdomme. Ved meget skoldplet vælges højeste dosis.

Svampebekæmpelse i vinterbyg skal afsluttes senest omkring stadie 65, hvilket vil sige ved blomstring.

Triticale: Gulrust breder sig fortsat. Der er mest i Gringo, og i både Gringo og Ragtac er der udløst bekæmpelse i 100 procent af ubehandlede marker denne uge.

Meldug anbefales bekæmpet ved over 50 procent angrebne planter på nuværende tidspunkt og bekæmpes frem til fuld blomstring.

Septoria (hvedebrunplet) findes også i flere marker. I triticale optræder hvedebrunplet, hvor inkubationstiden er 8-16 dage, længst i køligt vejr.

Rug: Skoldplet er fortsat mest udbredt og bekæmpes indtil omkring gennemskridning, hvis angreb breder sig opad planterne. Skoldpletbekæmpelse skal derfor nu til at afsluttes.

Der er meldt om begyndende angreb af **brunrust** i flere marker. Brunrust fremmes af varmt vejr og bekæmpes ved over 10 procent angrebne planter.

Meldugangrebene er svage.

Vårbyg: Meldug har bredt sig meget hurtigt i sorten Propino, hvor der er udløst meldugbekæmpelse i 35 procent af markerne. Meldugbekæmpelse anbefales i modtagelige sorter ved over 1 procent angrebne planter i stadie 26-31.

I de øvrige sorter er skoldplet mest udbredt, og der er tilfælde af mere udbredte angreb i de fleste af sorterne inkl. Propino. Skoldplet bekæmpes i modtagelige sorter ved over 10 procent angrebne planter og mindst 5 dage med nedbør optalt fra stadie 31, hvor første knæ er udviklet.

Vær især opmærksom på angreb af skoldplet i marker med reduceret jordbearbejdning og forfrugt byg.

Bygbladplet er også fundet i nogle marker, og bekæmpelse anbefales i modtagelige sorter ved over 25 procent angrebne planter. Fra praksis er også meldt om flere tilfælde af mere udbredte angreb af bygbladplet end normalt i flere sorter. Hvor der ses enkeltplanter, som er kraftigt angrebne, kan der være tale om udsædsbåren smitte.

Havre: Angrebene af svampesygdomme er svage.

Alm. rajgræs: Kronrust er fortsat meget udbredt. Der er stor forskel i angrebsgraden, og i nogle marker er der kraftige angreb. Der er i denne uge udløst bekæmpelse i ca. 55 procent af de ubehandlede marker i registreringsnettet. Der er nu svampesprøjtet i cirka 75 procent af markerne i registreringsnettet.

Kronrust er meget udbredt i alm. rajgræs i år. (Foto: Videncentret for Landbrug)

Meldug forekommer også i flere marker, men anbefales kun bekæmpet indtil skridning.

Strandsvingel: Det fugtige vejr fremmer bladplet, som har bredt sig i den forløbne uge. **Rust** er også fundet i flere marker med op til 5 procent dækning. **I rødsvingel** er der i år også meldt om enkelte tilfælde af kraftige rustangreb.

Meldug er fortsat mest udbredt og bekæmpes til begyndende skridning. Bekæmpelse af meldug er derfor ikke længere aktuell i de fleste marker.

Engragræs: Rust er fortsat mest udbredt og forekommer i cirka 85 procent af de ubehandlede marker. I mange marker er bekæmpelse dog ikke længere aktuell.